

شیوه نامه رتبه بندی کالبدی خوابگاه های دانشجویی

خوابگاه‌های دانشجویی بعنوان یکی از مهمترین زیرساخت‌های خدمات رفاهی دانشگاه‌ها، نقش مهم و کلیدی در ارتقاء سطح آموزشی و کیفیت زندگی دانشجویان دارند بر این اساس ضروری است با ایجاد تمهیداتی لازم، محیطی امن، استاندارد و مناسب برای دانشجویان فراهم ساخت تا با انگیزه و تمرکز بهتر برای تحصیل و رسیدن به درجات بالاتر، در طول مدت حضور خود در خوابگاه، اهتمام داشته باشند.

با توجه به تنوع و تکرر خوابگاه‌های دانشجویی در سطح کشور و ضرورت توجه به وضعیت کمی و کیفی خوابگاه‌ها برای نگهداشت و همچنین ارتقاء آنها، شاخص‌هایی برای شناسایی وضعیت فعلی خوابگاه‌ها تدوین گردیده است تا پس از تکمیل شاخص‌ها و ارزیابی آنها سطح هر خوابگاه مشخص و مشکلات و نیازمندیهای آن احصاء گردد.

شیوه‌نامه حاضر به همت جمعی از خبرگان دانشگاهی با همکاری صندوق رفاه دانشجویان و با هدف وحدت رویه، شفافیت در فهم مشترک شاخص‌ها و تسهیل در تکمیل اطلاعات تدوین گردیده است.

اهداف رتبه بندی:

شناسایی وضعیت موجود خوابگاه‌ها

بهبود و ارتقاء وضعیت کیفی خوابگاه‌ها

نیل به سوی خوابگاه سبز

تلاش برای رسیدن به خوابگاه مطلوب

شاخص‌های اصلی رتبه بندی

اتاق

تجهیزات اتاق شامل :

پرده : از جنس و رنگ مناسب متناسب با جنسیت ساکنین، قابل شستشو و نورگیر

تخت : حداکثر دوطبقه و از جنس مناسب و متناسب با آب و هوای منطقه، مقاوم، بی سرو صدا و ایمن

کفپوش اتاق : استفاده از فرش های مناسب و یا استفاده از موکت و روفرشی مناسب

کمد : از جنس مناسب و متناسب با آب و هوای منطقه، بهداشتی و ایمن و هماهنگ با فضای فیزیکی و ابعاد اتاق

یخچال : حداقل ۱۲ فوت برای اتاق ۴ نفره و متناسب با آن برای سایر ظرفیت های اتاق، دارای مصرف انرژی پایین و کم سر و صدا و دارای فریزر جداگانه

میز و صندلی : از جنس مناسب و متناسب با آب و هوای منطقه، مقاوم، بهداشتی و ایمن و متناسب با تعداد دانشجویان اتاق

کابرد اتاق:

پنجره های اتاق : جهت صرفه جویی در انرژی میبایست از نوع یو پی وی سی و دو جداره و در صورت استفاده از پنجره های فلزی دارای شیشه های دو جداره باشد.

درب اتاق ها: از جنس مناسب و متناسب با آب و هوای منطقه، مقاوم، بهداشتی و ایمن و دارای عایق صوتی و حرارتی مناسب

رنگ آمیزی اتاق ها: استفاده از رنگ های آب پایه و طیف رنگ های روشن و آرامش بخش.

روشنایی اتاق : روشنایی مطلوب مکان های مختلف خوابگاه می بایست دارای استانداردهای زیر (بر حسب لوکس) باشد:

پیشنه‌ادی	حداقل	محل
۲۰۰	۷۰	اتاق اسکان
۵۰۰	۱۵۰	اتاق مطالعه (نوشتن و خواندن کتاب و ...)
۲۰۰	۱۰۰	آشپزخانه (ظرفشویی، اجاق و میز کار)
۱۰۰ ۵۰۰	۵۰ ۲۰۰	حمام: - روشنایی عمومی - آئینه ها
۱۵۰	۱۰۰	پلکان
۱۵۰	۵۰	راهرو، سرسرا و آسانسور

کف اتاق: برای امکان نظافت بهتر و رعایت بهداشت می بایست از سنگ یا سرامیک برای کف اتاق ها استفاده گردد.

امکانات رفاهی و ایمنی:

آسانسور: استفاده از آسانسور برای خوابگاه های ۴ طبقه به بالا با گواهی استاندارد و بیمه و متناسب با ظرفیت خوابگاه.

اینترنت: سرعت، پوشش دهی و پشتیبانی مناسب

سالن مطالعه: فضایی استاندارد، متناسب با ظرفیت خوابگاه، دارای محیطی آرام و نور و تهویه مناسب و در دسترس

نمازخانه: فضایی استاندارد، متناسب با ظرفیت خوابگاه، دارای نور و تهویه مناسب و در دسترس

امکانات ورزشی: شامل فضاها و تجهیزات ورزشی ایمن و در دسترس دانشجویان و متناسب با نیاز آنها

اتاق مشاوره و پزشک : فضایی استاندارد و در دسترس و دارای تجهیزات پایه پزشکی برای رسیدگی اولیه درمانی به دانشجویان ساکن

اعلان حریق : مجموعه ای از تجهیزات هوشمند هشدار دهنده با هدف تشخیص سریع آتش سوزی و اطلاع رسانی فوری به ساکنین و دارای پوشش کامل فضاها و عملکرد مداوم

اطفاء حریق : مجموعه ای از تجهیزات و زیرساخت های آتش نشانی شامل کپسول های آتش نشانی، جعبه های آتش نشانی فعال و دارای تجهیزات لازم و با دسترسی آسان با هدف کنترل و مهار سریع حریق و افزایش ایمنی ساختمان و تطابق با استانداردها و ضوابط ایمنی و آتش نشانی

پله اضطراری: مسیری ایمن، مستقل و قابل دسترس و دارای درب ضد حریق با برخورداری از عرض و شیب استاندارد، تهویه و روشنایی مناسب و امکان تخلیه سریع و بدون خطر ساکنین در شرایط بحرانی

حفاظ جان: وجود کلید محافظ جان برای قطع جریان برق در شرایط اضطراری

کنترل تردد: بهره گیری از تجهیزات هوشمند برای کنترل ورود و خروج دانشجویان به خوابگاه اعم از دستگاه های کارت خوان و گیت های تردد و همچنین دوربین های مدار بسته دارای پوشش مناسب

آشپزخانه :

تجهیزات آشپزخانه

اجاق گاز : استفاده از اجاق گازهای استاندارد و مجهز به ترموکوپل و ترجیحاً فندک برقی.

شیرآلات : تجهیزاتی استاندارد، کم مصرف و با دوام با برخورداری از مکانیزم های کاهنده مصرف آب و مقاوم در برابر رسوب و خوردگی

هود: ضرورت استفاده از هود استاندارد بر روی اجاق گازها جهت خارج نمودن بوی غذا و غیره

تهویه : استفاده از تجهیزات تهویه مناسب مانند اگزاست فن ها و یا فن های پنجره ای

سینک و آب چکان: استفاده از سینک ها و آب چکان های بادوام و استاندارد و با کیفیت مناسب

میز کار : تعبیه میز کار در آشپزخانه متناسب با فضا جهت استفاده دانشجویان برای آماده سازی غذا و پخت و

پز

شوتینگ زباله : استفاده از مکانیزم شوتینگ زباله بالاخص در خوابگاه های بیش از سه طبقه

کالبد آشپزخانه:

پوشش کف : استفاده از پوشش کف مناسب و با کیفیت با امکان خروج آب اضافی، ضد لغزش، به نحوی که نظافت آنها بدون موادشوینده و یا با حداقل مواد به راحتی امکان پذیر باشد.

پوشش دیوار: استفاده از کاشی دیوار با کیفیت و اندازه مناسب و ترجیحاً تا زیر سقف، به نحوی که نظافت آنها بدون موادشوینده و یا با حداقل مواد به راحتی امکان پذیر باشد.

پوشش سقف : استفاده از پوشش سقف سالم و استاندارد و متناسب با اقلیم منطقه

درب و پنجره : استفاده از درب ها و پنجره های مناسب و استاندارد و ترجیحاً استفاده از درب و پنجره های یو پی وی سی

سرانه آشپزخانه :

شعله اجاق گاز : حسب تعداد دانشجویان مستقر در هر خوابگاه و به ازای هر ۸ نفر یک شعله اجاق گاز

سینک ظرفشویی: حسب تعداد دانشجویان مستقر در هر خوابگاه و به ازای هر ۸ نفر یک سینک

حمام :

شیر آلات: تجهیزاتی استاندارد، کم مصرف و بادوام با برخورداری از مکانیزم های کاهنده مصرف آب و مقاوم در برابر رسوب و خوردگی

دوش : استفاده از دوش های بادوام و استاندارد و با کیفیت مناسب

چوب لباسی: استفاده از چوب لباسی های بادوام و استاندارد و با کیفیت مناسب و به تعداد کافی

پریز آی پی دار:

تهویه: استفاده از تجهیزات تهویه مناسب مانند اگزاست فن ها و یا فن های پنجره ای

پوشش کف: استفاده از پوشش کف مناسب و با کیفیت با امکان خروج آب اضافی، ضد لغزش، به نحوی که نظافت آنها بدون موادشوینده و یا با حداقل مواد به راحتی امکان پذیر باشد.

پوشش دیوار: استفاده از کاشی دیوار با کیفیت و اندازه مناسب و ترجیحاً تا زیر سقف، به نحوی که نظافت آنها بدون موادشوینده و یا با حداقل مواد به راحتی امکان پذیر باشد.

پوشش سقف: استفاده از پوشش سقف سالم و استاندارد و متناسب با اقلیم منطقه

درب و پنجره: استفاده از درب ها و پنجره های مناسب و استاندارد و ترجیحاً استفاده از درب و پنجره های یو پی وی سی

سراجه دوش حمام: مندرج در شاخص های اصلی

سرویس های بهداشتی:

تجهیزات سرویس بهداشتی:

شیرآلات: تجهیزاتی استاندارد، کم مصرف و با دوام با برخورداری از مکانیزم های کاهنده مصرف آب و مقاوم در برابر رسوب و خوردگی

روشویی: روشویی چینی بهداشتی ترجیحاً دیواری بدون پایه و داری ابعاد و ارتفاع مناسب و مقاوم در برابر رسوبات و خوردگی

فلاش تانک: فلش تانک می بایست با دوام، بهداشتی و استاندارد باشد به نحوی که امکان تخلیه آب کامل و یکنواخت برای کاهش مصرف آب داشته باشد.

تهویه: استفاده از تجهیزات تهویه مناسب مانند اگراست فن ها و یا فن های پنجره ای

کالبدی سرویس بهداشتی

پوشش کف: استفاده از پوشش کف مناسب و با کیفیت با امکان خروج آب اضافی، ضد لغزش، به نحوی که نظافت آنها بدون موادشوینده و یا با حداقل مواد به راحتی امکان پذیر باشد.

پوشش دیوار: استفاده از کاشی دیوار با کیفیت و اندازه مناسب و ترجیحاً تا زیر سقف، به نحوی که نظافت آنها بدون موادشوینده و یا با حداقل مواد به راحتی امکان پذیر باشد.

پوشش سقف: استفاده از پوشش سقف سالم و استاندارد و متناسب با اقلیم منطقه

درب و پنجره: استفاده از درب ها و پنجره های مناسب و استاندارد و ترجیحاً استفاده از درب و پنجره های یو پی وی سی

کاسه توالت: استفاده از کاسه توالت بهداشتی، مقاوم و استاندارد و با اندازه مناسب.

سرانه سرویس بهداشتی: سرانه سرویس بهداشتی به ازای هر ۸ نفر دانشجو لازم است یک چشمه توالت موجود باشد. برای دانشجویان کم توان و یا دانشجویانی که به هر دلیل امکان استفاده از توالت های ایرانی را ندارند لازم است یک چشمه توالت فرنگی در پایین ترین طبقه در نظر گرفته شود.

فضاهای عمومی داخل ساختمان (راه رو، راه پله و ...):

وضعیت پوشش دیوارها و سقف: استفاده از رنگ های آب پایه و روشن و همچنین سنگ کاری کلیه دیوارهای فضاهای عمومی به ارتفاع حداقل ۱۲۰ سانتی متر از کف

روشنایی: استفاده از لامپ های استاندارد و کم مصرف و بهره مندی از سیستم های هوشمند و مجهز به سنسور حرکتی

وضعیت کفپوش فضاهای عمومی: استفاده از سنگ های مناسب کف با امکان نظافت راحت تر

فضاهای عمومی خارج از ساختمان:

وضعیت پوشش پشت بام: استفاده از پوشش استاندارد و متناسب با اقلیم و آب و هوای منطقه.

وضعیت نمای ساختمان: پوشش مناسب و استاندارد با ظاهری زیبا و ایمن

وضعیت محوطه: حسب اقلیم منطقه استفاده از پوشش متناسب و با کیفیت با امکان تسهیل در تردد دانشجویان کم توان

تاسیسات

سیستم سرمایشی و گرمایشی

تناسب دمای آسایش با تعداد دانشجویان: سیستم های گرمایشی و سرمایشی باید بر اساس ظرفیت خوابگاه و تعداد ساکنین طراحی شود تا در همه فضاها دمای آسایش تامین شود.

وضعیت کیفی سیستم های گرمایشی و سرمایشی : استفاده از تجهیزات با راندمان بالا و استاندارد (پکیج، چیلر، فن کویل یا سیستم های مرکزی متناسب با اقلیم). سیستم ها بایستی امکان تنظیم منطقه ای و کنترل دما برای هر بلوک یا طبقه را داشته باشد.

سیستم فاضلاب

کیفیت سیستم فاضلاب: ضرورت اتصال به سیستم فاضلاب شهری و در غیر این صورت طراحی و اجرای چاه های جذبی با رعایت مقررات زیست محیطی

سیستم آب رسانی

سیستم انتقال و توزیع آب: سلامت لوله ها و انشعابات موجود به نحوی که باعث کمترین هدر رفت و بالاترین بازدهی باشد

سیستم ذخیره آب (منابع): دسترسی به آب بهداشتی با امکان ذخیره سازی متناسب با ظرفیت خوابگاه

سیستم برق

برق اضطراری: وجود منبع برق اضطراری (ups) برای تجهیزات حیاتی و ژنراتور برای پشتیبانی کلی الزامی است

وضعیت شبکه برق رسانی: سیم کشی و تابلوها می بایست مطابق مقررات ملی برق اجرا و دارای برجسب گذاری، فیوزهای مناسب و سیستم قطع خودکار در مواقع خطر باشند.

میزان توان ری اکتیو (وجود بانک خازن برق): جهت صرفه جویی در مصرف برق و کاهش توان ری اکتیو